

فصل سوم

عرضه، تقاضا، بازار

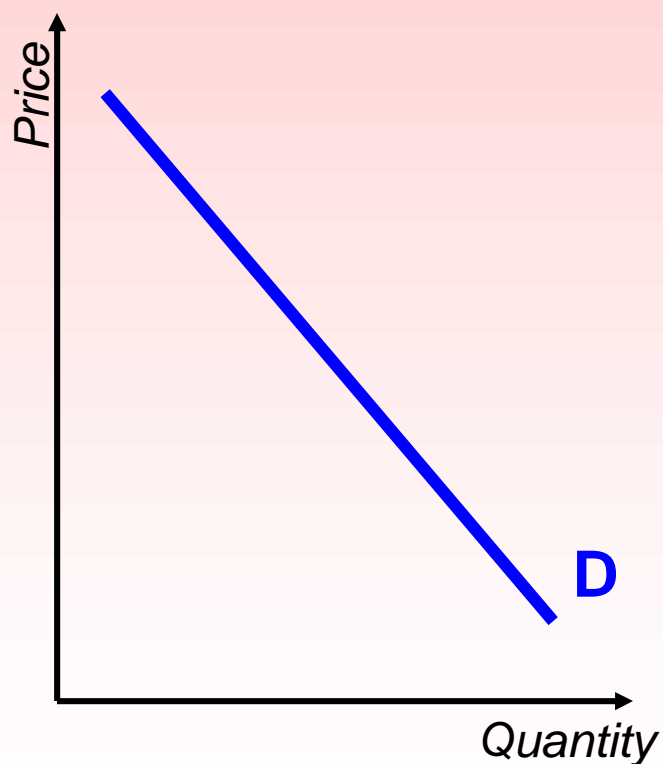

برخی اصطلاحات کلیدی

- **بازار:** مجموعه ای از ترتیبات که در آن خریداران و فروشندگان برای مبادله کالا و خدمات باهم در ارتباط هستند.
- **تقاضا:** مقداری از یک کالا که خریداران در هر سطح قابل تصویری از قیمت تمایل دارند خریداری کنند.
- **عرضه:** مقداری از یک کالا که فروشندگان در هر سطح قابل تصویری از قیمت تمایل دارند بفروشند.
- **قیمت تعادلی:** قیمتی که در آن،

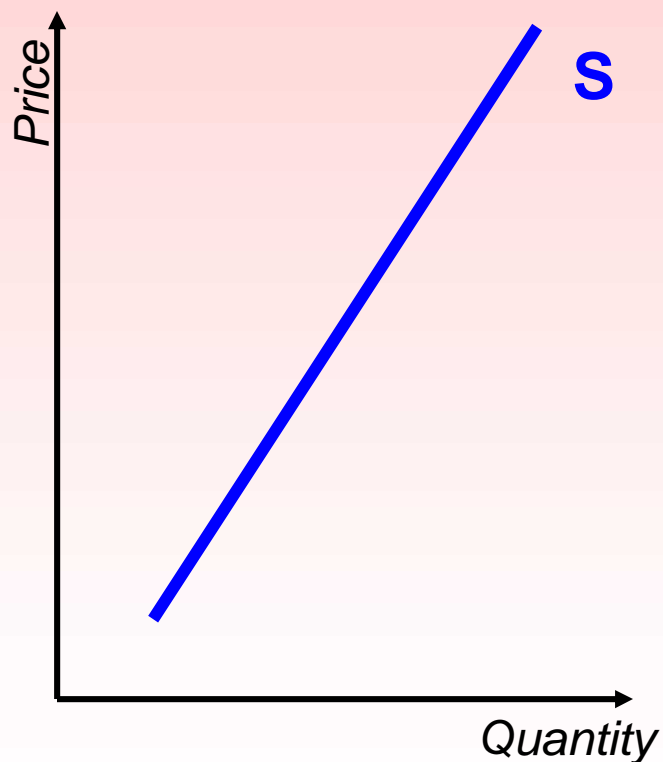
مقدار کالای عرضه شده = مقدار کالای تقاضا شده

منحنی تقاضا رابطه بین قیمت کالا و مقدار تقاضا را با ثابت گرفتن سایر عوامل نشان می دهد

- سایر عوامل شامل:
 - قیمت کالاهای مرتبط
 - درآمد مصرف کنندگان
 - ترجیحات مصرف کنندگان
- تغییر در این عوامل موقعیت منحنی تقاضا را تغییر می دهد.

منحنی عرضه رابطه بین قیمت کالا و میزان عرضه آن را با ثابت در نظر گرفتن سایر عوامل نشان می دهد

■ سایر عوامل شامل:

■ تکنولوژی

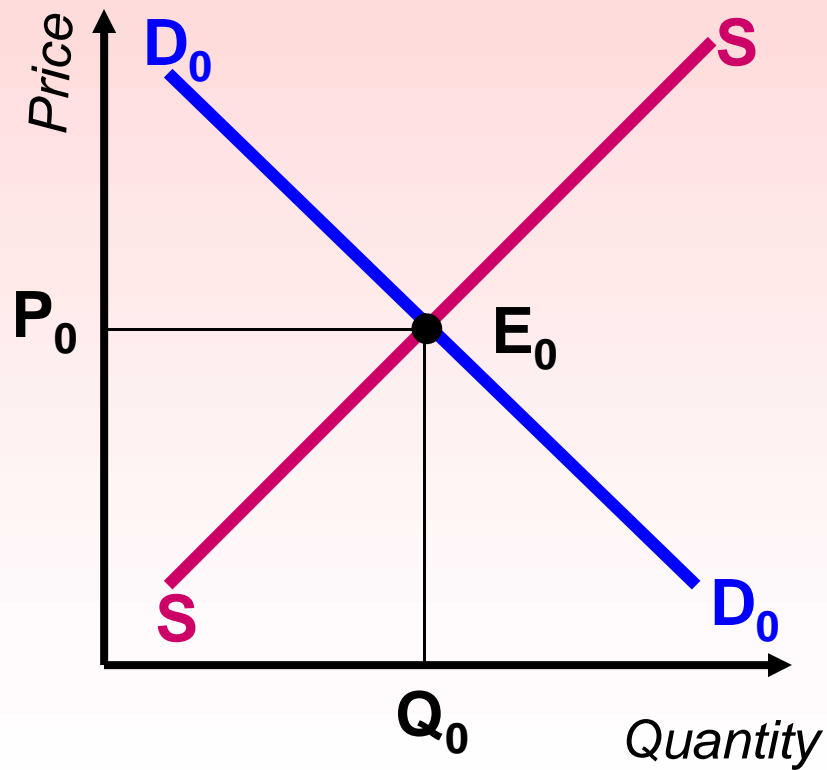
■ هزینه نهاده ها

■ تنظیمات دولتی

■ تغییر در این عوامل موقعیت منحنی

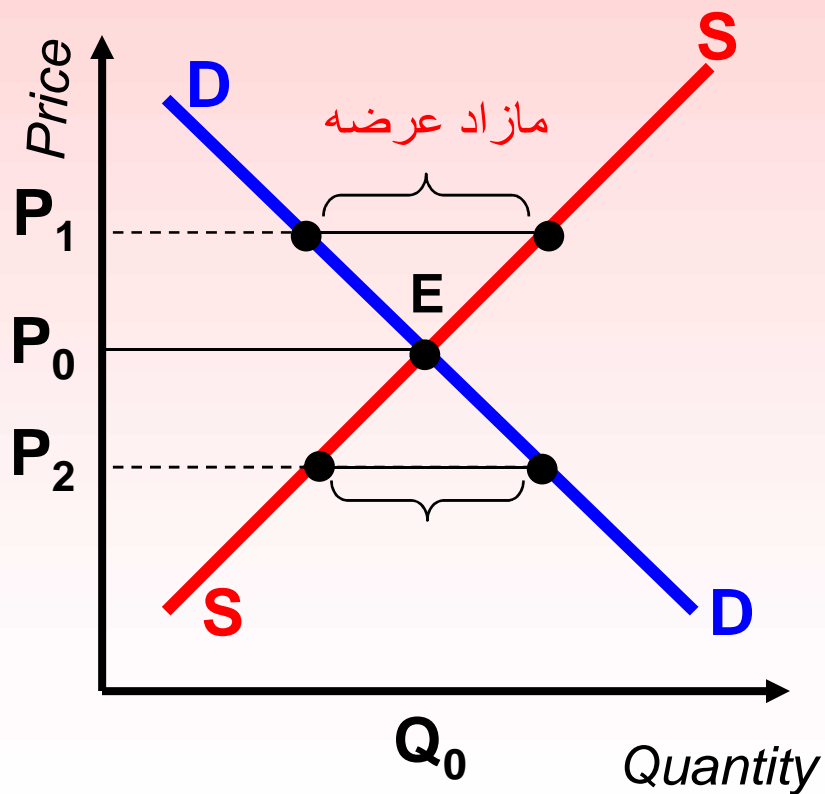
عرضه را تغییر می دهد.

تعادل بازار

- بازار در نقطه E_0 با قیمت P_0 و مقدار Q_0 در تعادل است، جایی که مقدار تقاضا با مقدار عرضه برابر می شود.

تعادل بازار و عدم تعادل

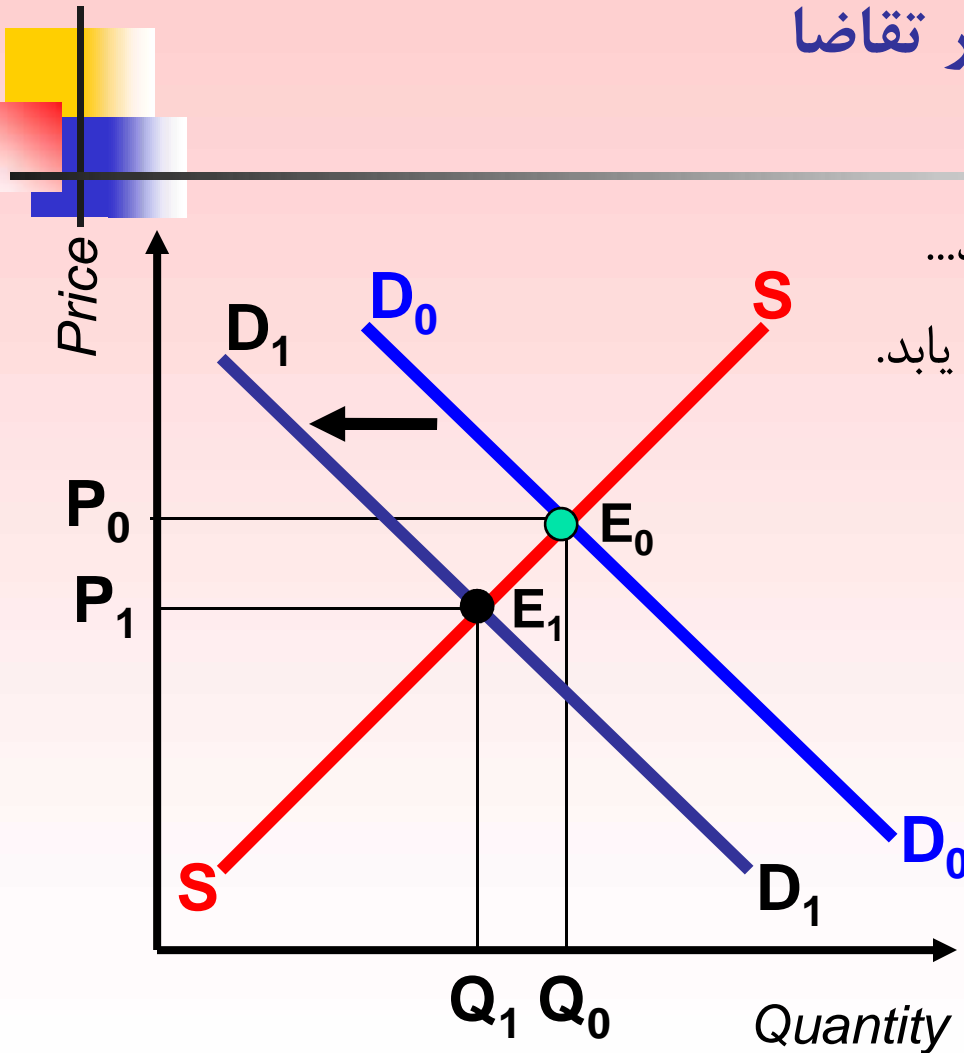
■ اگر قیمت زیر P_0 باشد مازاد تقاضا وجود دارد.

■ مصرف کنندگان تمایل دارند مقدار بیشتری از آن مقدار که تولید کنندگان تمایل به عرضه دارند، بخرند.

■ اگر قیمت بالای P_0 باشد مازاد عرضه وجود دارد.

■ تولید کنندگان تمایل دارند مقدار بیشتری از آن مقدار که مصرف کنندگان تمایل به خرید دارند، عرضه کنند.

انتقال در تقاضا

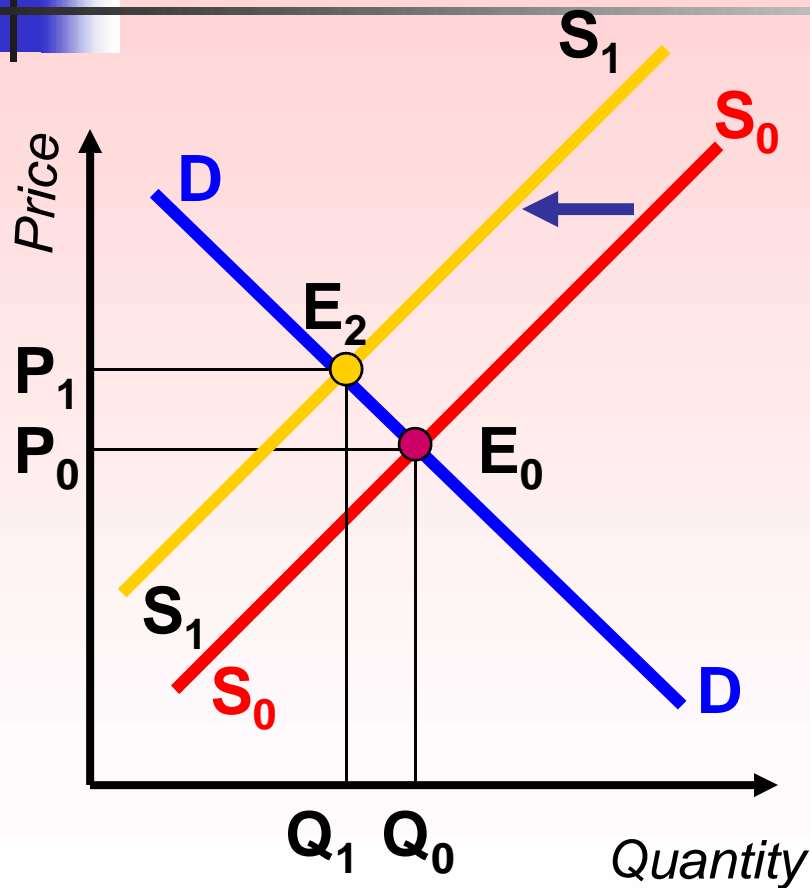
اگر قیمت یک کالای جایگزین کاهش یابد...
در هر سطحی از قیمت تقاضا کاهش می یابد.

منحنی تقاضا از D_0D_0 به D_1D_1 انتقال می یابد

اگر قیمت در P_0 باقی بماند
مازاد عرضه وجود خواهد داشت.

پس بازار به یک تعادل جدید
در E_1 حرکت می کند.

انتقال در عرضه

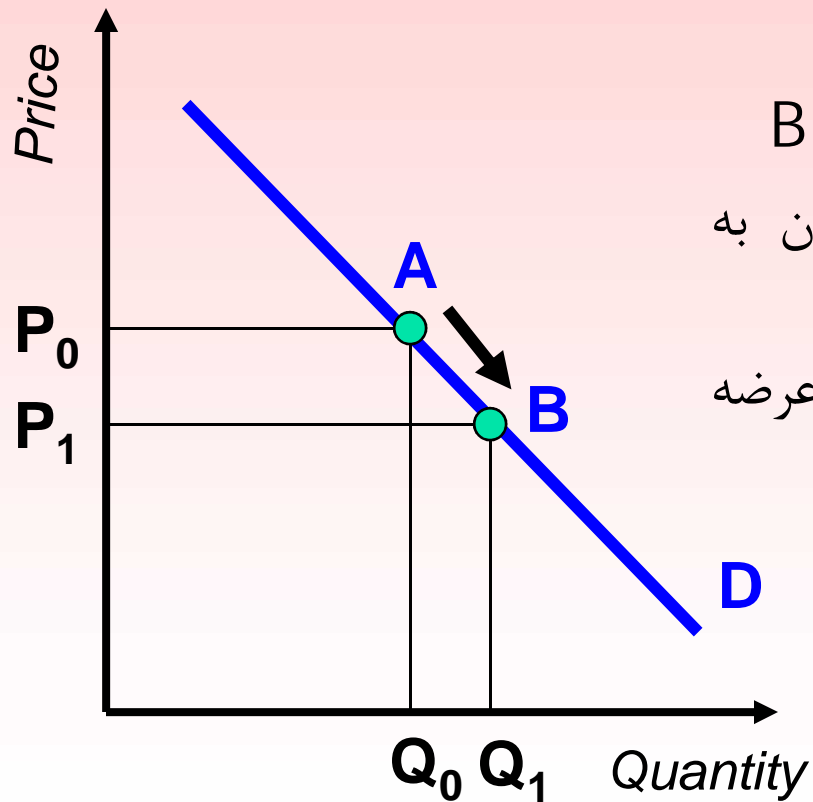

فرض کنید که مقررات و تنظیمات دولت منجر به بالا رفتن هزینه های تولید شود. منحنی عرضه به S_1 انتقال می یابد.

اگر قیمت در P_0 باقی بماند
مازاد تقاضا وجود خواهد داشت

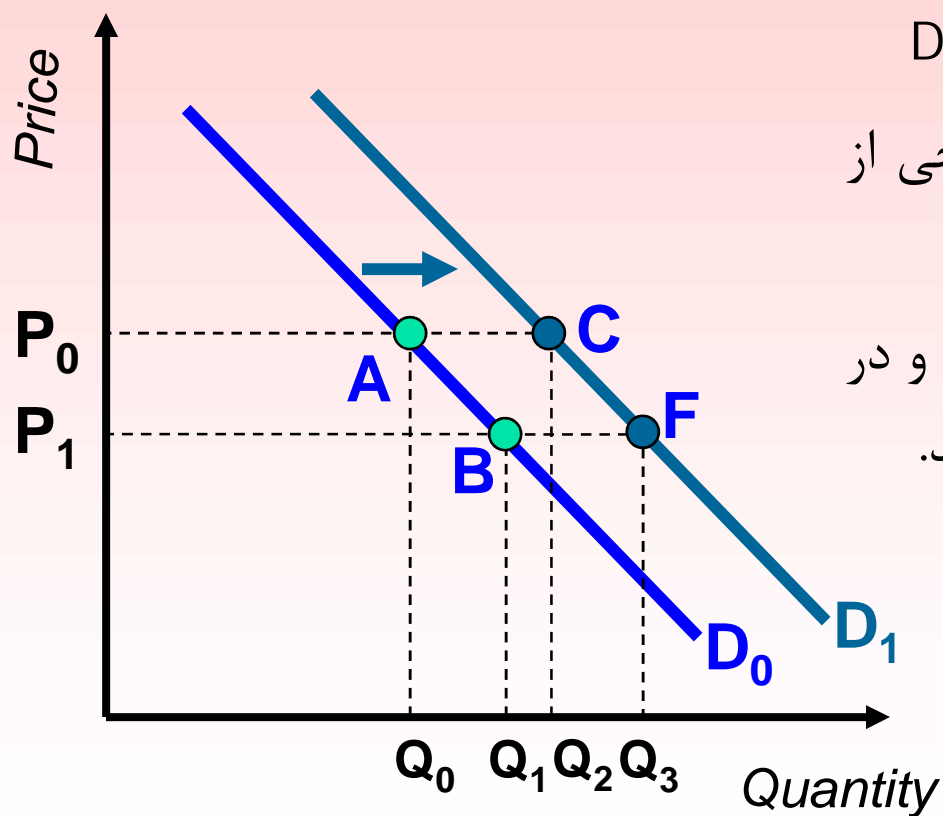
پس بازار به سمت تعادل جدید
در E_2 حرکت خواهد کرد

تقاضا به دو طریق افزایش می یابد (۱)

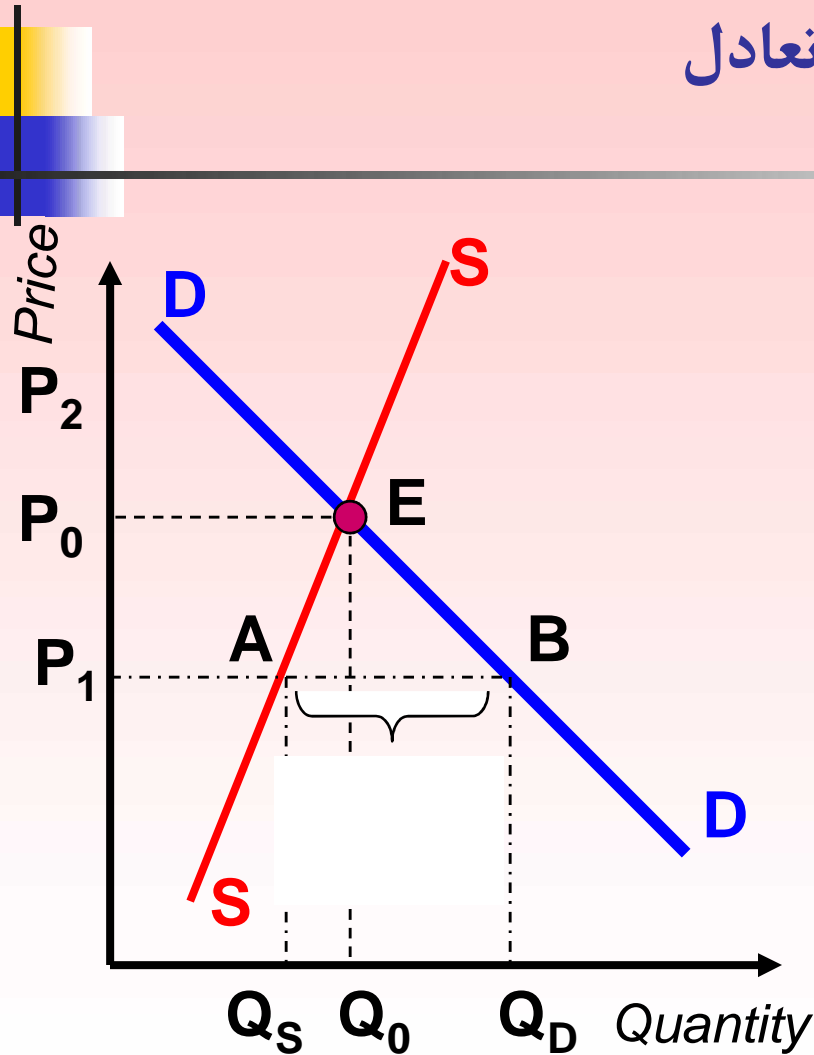
- (۱) حرکت روی منحنی تقاضا از A به B
- نشان دهنده واکنش مصرف کنندگان به تغییر قیمت
- که ممکن است پس از انتقال منحنی عرضه به وجود آید

تقاضا به دو طریق افزایش می یابد (۲)

- (۲) انتقال منحنی تقاضا از D_0 به D_1
- منجر به افزایش تقاضا در هر سطحی از قیمت می شود.
- مثلاً مقدار تقاضا در P_0 از Q_0 به Q_2 و در P_1 از Q_1 به Q_3 افزایش پیدا می کند.

بازار در عدم تعادل

- فرض کنید که برداشت محصول به دلیل خشکسالی با مشکل مواجه شده و منحنی عرضه به SS منتقل شود.

- دولت ممکن است برای حمایت از اقشار کم درآمد یک سقف قیمت در P_1 قرار دهد. که زیر قیمت تعادلی است.

- در نتیجه مازاد تقاضا ایجاد می شود.

برای مواجهه با این مازاد تقاضا **سهامیه بندی** باید انجام شود.

چه چیزی، چگونه، برای چه کسی؟

■ بازار:

- تصمیم می گیرد که چه مقدار از یک کالا باید تولید شود
- با یافتن قیمتی که در آن مقدار تقاضا با مقدار عرضه برابر می شود.
- به ما می گوید که برای چه کسی کالاها تولید می شوند
- مصرف کنندگانی که مایل و قادر به پرداخت قیمت تعادلی هستند
- مشخص می کند که چه کالاهایی تولید می شوند
- کالاهایی که برای آنها مصرف کنندگان آمادگی پرداخت قیمتی را داشته باشند که عرضه کنندگان در آن قیمت می خواهند تولید کنند